

Nota van beantwoording op zienswijzen

**Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
Milieueffectrapportage Omgevingsvisie Breda**

29 januari 2021

Inhoud

1 Inleiding	3
Context	3
Inspraak en ontvankelijkheid.....	3
Vervolg	3
2 Beantwoording zienswijzen	4
2.1 Zienswijzen GGD West-Brabant	4
2.2 Zienswijzen Gemeente Etten-Leur	5
2.3 Zienswijzen ProRail	5
2.4 Zienswijzen Natuurplein de Baronie	6
2.5 Zienswijze Veiligheidsregio West-Brabant.....	6
2.6 Zienswijze Provincie Noord-Brabant.....	6
2.7 Zienswijze Gemeente Moerdijk.....	6

1 Inleiding

Deze Nota van Beantwoording gaat over zienswijzen die zijn ingediend op de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) ten behoeve van het opstellen van het planMER voor de Omgevingsvisie gemeente Breda.

1.1 Context

Breda is een traject gestart om samen met inwoners, ondernemers, instellingen en andere partners de Omgevingsvisie Breda 2040 op te stellen. Deze Omgevingsvisie beschrijft hoe de fysieke leefomgeving in Breda zich zal ontwikkelen op de lange termijn. Omdat de Omgevingsvisie belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben is het opstellen van een planMER verplicht. Daarnaast wordt een Passende Beoordeling Wet natuurbescherming opgesteld vanwege mogelijk nadelige gevolgen voor Natura 2000 gebieden, zoals Ulvenhoutse Bos.

Als eerste inhoudelijke stap om te komen tot een Omgevingsvisie is door het college van burgemeester en wethouders in maart 2018 het document 'Bouwstenen op weg naar Omgevingsvisie Breda' vastgesteld. Dit is een richtinggevend document en bevat op hoofdlijnen de inhoudelijk koers en aanpak om te komen tot een Omgevingsvisie.

Gelijktijdig met het proces van het opstellen van de Omgevingsvisie wordt het milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het MER heeft als doel om (milieu)effecten integraal mee te wegen in de besluitvorming voor de Omgevingsvisie. De visie en het MER zullen in het voorjaar van 2021 ter inzage worden gelegd. In de visie zal centraal staan hoe Breda ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving mogelijk wil maken met behoud of zelfs versterking van de kwaliteiten van onze gemeente.

Als start van de m.e.r. procedure is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. In de NRD stond welke aspecten in de m.e.r. worden onderzocht en met welke diepgang.

1.2 Inspraak en ontvankelijkheid

De inspraakprocedure voor de NRD is aangekondigd met een kennisgeving in het (digitale) Gemeenteblad op 8 juli 2020. Van 9 juli tot en met 20 augustus 2020 was het mogelijk om te reageren op de NRD. De NRD en bijbehorende stukken waren raadpleegbaar (en te downloaden) via een link bij de publicatie in het Gemeenteblad op de site www.overheid.nl of www.officielebekendmakingen.nl. Daarnaast heeft de NRD ter inzage gelegen op het Stadskantoor van de gemeente Breda. Tot slot zijn 29 stakeholders schriftelijk en/of per email gevraagd om een hun zienswijze.

Tijdens de inspraakperiode zijn 7 zienswijzen ingediend. Deze worden behandeld in deze nota van beantwoording. Alle zienswijzen zijn ingediend uit naam van een organisatie, bedrijf of vereniging. Omdat geen van de zienswijzen is ingediend door een particulier of op persoonlijke titel, zijn de indieners niet geanonimiseerd in dit document.

1.3 Vervolg

De zienswijzen zijn waar mogelijk meegenomen in de verdere uitwerking van het planMER en de Omgevingsvisie. Waar dat niet het geval is, wordt dit aangegeven in onze reactie.

2 Beantwoording zienswijzen

De reacties op de zienswijzen zijn per indiener verwerkt. Bij meerdere zienswijzen per indiener zijn de zienswijzen apart genummerd en beantwoord. Onderstaand worden telkens een samenvatting van de zienswijze en vervolgens de beantwoording en conclusie voor het vervolg weergegeven.

2.1 Zienswijzen GGD West-Brabant

2.1.1 Gezondheid is een integraal aandachtspunt bij alle thema's uit de Omgevingsvisie Breda 2040 (Het nieuwe centrum van Breda, De vitale en inclusieve stad, De stedelijke systeemveranderingen, De economische positionering van Breda, en De Stad en het buitengebied). De GGD adviseert u bij al deze thema's gezondheidsindicatoren vast te leggen. Onder gezondheidsindicatoren verstaan wij zowel indicatoren die vragen om bescherming van de gezondheid van inwoners, als indicatoren die de gezondheid van inwoners bevorderen.

Er heeft een integrale beoordeling plaatsgevonden waarbij meerdere gezondheidsindicatoren meegenomen zijn, zowel gericht op de bescherming van de gezondheid als bevordering van de gezondheid. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar het beoordelingskader in het MER, waarin deze termen expliciet opgenomen zijn en de indicatoren zichtbaar zijn.

2.1.2 Op grond van de wet Publieke gezondheid adviseren wij u de GGD in een vroegtijdig stadium te betrekken bij de m.e.r. procedure, de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie, en het voortdurend afwegingsproces.

Binnen het proces van de Omgevingsvisie hebben diverse participatiemomenten plaatsgevonden. Voor het opstellen van de Bouwstenennota is een groot aantal stakeholders geconsulteerd en bij de inhoudelijke verdieping zijn openbare 'Talks of the town' bijeenkomsten georganiseerd. Rond de hoofdkeuzes zijn online webinars gehouden en dialogen gevoerd met diverse stakeholders en belangenorganisaties. De GGD is bij al deze momenten uitgenodigd en/of betrokken geweest. Inspraak op het MER is mogelijk zodra dit met de Ontwerp Omgevingsvisie ter inzage ligt.

2.1.3 De GGD adviseert nadrukkelijk om deze waarderingen [Rood, oranje, groen in rad van de leefomgeving] ook kwantitatief (met cijfers) te onderbouwen. Uitgangspunt daarbij zijn voor de GGD de Kernwaarden voor een Gezonde Leefomgeving van GGD GHOR Nederland (bijgevoegd als losse bijlage). In het overzicht People, Planet, Profit zijn belangrijke indicatoren toegevoegd.

De GGD adviseert **tenminste** deze indicatoren mee te nemen.

Feitelijke cijfers over Breda en gegevens over de beleving van de omgeving door Bredase inwoners vindt u onder meer in de Brabantse Omgevingscan, onderdeel van de Brabantscan (<https://brabantscan.nl/>). Daar is ook informatie te vinden over de relatie tussen omgevingsaspecten en gezondheid en worden inspirerende voorbeelden uitgewerkt. De Bredase cijfers kunnen vergeleken worden met die uit de regio en er kan gekeken worden of er sprake is van een trend in de afgelopen jaren. Sommige cijfers zijn op wijk-/ buurtniveau beschikbaar.

De waarderingen van de huidige staat van de leefomgeving en hoe dit zich ontwikkelt in de toekomst richting 2030 / 2040 worden voor alle indicatoren zo veel als mogelijk kwantitatief onderbouwd. De beoordeling van de effecten van de Omgevingsvisie op de indicatoren wordt wel op een kwalitatieve wijze uitgevoerd.

Voor de feitelijke cijfers over Breda wordt onder meer gebruik gemaakt van de Brabantse Omgevingscan.

2.1.4 Het is belangrijk om in het beoordelingskader ook de ervaringen van de bewoners mee te wegen. De GGD adviseert om bij de inrichting van de leefomgeving rekening te houden met de gezondheidskundige WHO-advieswaarden, zoals die er bijvoorbeeld zijn voor geur, fijnstof en geluid. Ook beneden wettelijke normen kunnen gevolgen voor de gezondheid van de inwoners optreden.

In het MER wordt ook getoetst aan de WHO-advieswaarden.

2.1.5 De recente Corona-crisis onderstreept nog eens de verbinding tussen gezondheid en omgeving. Denk bijvoorbeeld aan de risico's van de nertsenfokkerijen, de invloed van de luchtkwaliteit (zie o.a. <http://documents.worldbank.org/curated/en/462481587756439003/pdf/Incidence-of-COVID-19-and->

Connections-with-Air-Pollution-Exposure-Evidence-from-the-Netherlands.pdf) en de behoefte aan meer bewegen in de buitenruimte. De GGD adviseert deze aspecten te betrekken bij de uitwerking van de omgevingsvisie.

Centraal in de Omgevingsvisie staat de kwaliteit van leven. Gezondheid is daarbij een belangrijke drager. Eén van de hoofddoelen van de visie is het zorgen voor een veerkrachtige gemeenschap door een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Waar het gaat om duurzame ontwikkeling werken we onder meer aan een gezond leefmilieu. Daarnaast zorgen wij voor een vitale omgeving, waarbij de relatie tussen gezondheid, een groene en veilige omgeving en de mogelijkheid om te bewegen in de buitenruimte nauw is verweven.

2.2 Zienswijzen Gemeente Etten-Leur

2.2.1 Ons verzoek is om in het MER ook de milieugevolgen (milieu in de brede betekenis) van de voornemens van Breda op de regio in beeld te brengen. Meer specifiek. Bij de beschrijving van de referentiesituatie en de toekomstige staat van de leefomgeving bij zowel ongewijzigd beleid en bij toekomstig beleid ook de relevante milieugevolgen voor de regio in beeld te brengen en te wegen.

Het MER maakt de huidige en toekomstige staat van de leefomgeving in de gemeente Breda inzichtelijk, zodat ook duidelijk wordt waar zich eventuele knelpunten bevinden in de gemeente Breda. De scope van het MER richt zich nadrukkelijk op Breda, echter waar voorziene ontwikkelingen regionaal, maar ook op landelijk niveau, invloed hebben op de toekomstige staat van de leefomgeving worden deze meegenomen. De opgenomen passende beoordeling is hier een goed voorbeeld van: niet alleen de effecten op het Natura 2000 gebied binnen de gemeentegrenzen (Ulvenhoutse Bos), maar ook de effecten op andere Natura 2000 gebieden in de regio zijn beoordeeld. Ambities in de Omgevingsvisie die verder een regionaal effect hebben betreffen bijvoorbeeld ambities op het vlak van bedrijvigheid, werkgelegenheid, energie (RES) en mobiliteit.

2.3 Zienswijzen ProRail

2.3.1 Aspect Externe Veiligheid. ProRail verzoekt u voor het aspect Externe Veiligheid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Basisnet).

Voor het aspect Externe Veiligheid wordt onder meer gebruik gemaakt van het Basisnet.

2.3.2 Aspect Geluid. ProRail verzoekt u voor het aspect Geluid in relatie tot Railverkeer gebruik te maken van de meest recente gegevens (Geluidproductieplafonds).

Voor het aspect geluid wordt met name gebruik gemaakt van informatie uit de Atlas van de Leefomgeving. Waar nodig, om aanvullende inzicht te verkrijgen in de geluidsbelasting, wordt gebruik gemaakt van Geluidproductieplafonds.

2.3.3 Aspect Trillingen. ProRail beoogt niet alleen voor gemeenten die plannen maken in de spooromgeving, maar ook voor toekomstige bewoners rond het spoor een “goede buur” te zijn. Indien de “Omgevingsvisie Breda 2040” bebouwing dichtbij het spoor mogelijk maakt, kan trillinghinder voor de toekomstige bewoners/gebruikers ontstaan als gevolg van treinverkeer. Hoewel er geen wettelijke normen bestaan voor trillinghinder in dit soort situaties acht ProRail het gewenst dat er in de planvorming wel aandacht voor is. In het kader van de goede ruimtelijke ordening en de zorgvuldige voorbereiding van besluiten raadt ProRail u aan om het aspect trillinghinder af te wegen, zoals door Kenniscentrum InfoMil wordt aanbevolen. Zie <https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/milieuthema/tril/>.

Trillingen vormt geen onderzoeksaspect in het MER, omdat er geen wettelijke normen voor bestaan. Waar nodig zal in het MER wel aandacht worden besteed aan mogelijke risico's als die zich vanuit trillingen zich voordoen voor ontwikkelingen die voorzien zijn in de Omgevingsvisie.

2.3.4 Aspect Trillingen in Omgevingsvisie. ProRail raadt u dan ook aan om het aspect trillingen te betrekken bij de “Omgevingsvisie Breda 2040” en alle in de toekomst daarop gebaseerde ruimtelijke plannen. In dit kader verwijst ProRail u naar de Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen

(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/07/18/handreiking-nieuwbouw-en-spoortrillingen>).

Dit onderwerp wordt op het niveau van de Omgevingsvisie niet geadresseerd. Waar nodig zal er wel aandacht worden besteed aan mogelijke risico's als die zich vanuit trillingen voordoen voor ontwikkelingen die voorzien zijn in de Omgevingsvisie. Daarnaast zal dit in een later stadium in het omgevingsplan verdere uitwerking vinden.

2.4 Zienswijzen Natuurplein de Baronie

2.4.1 Natuurplein de Baronie verzoekt nadrukkelijk om betrokken te worden bij het ontwikkelen van het beoordelingskader in de MER voordat tot daadwerkelijke beoordeling wordt overgegaan. Daarmee geven we invulling aan beginspraak in de totstandkoming van de MER en blijft onze betrokkenheid niet beperkt tot inspraak achteraf. Wij kunnen onze lokale kennis van natuur en leefomgeving ook inzetten bij de beoordelingen zelf en verzoeken ook hierbij betrokken te worden tijdens de totstandkoming van de MER en niet achteraf.

Met de ter inzage legging van de NRD werd de mogelijkheid geboden om advies te geven over het beoordelingskader van het MER.

Binnen het proces van de Omgevingsvisie hebben diverse participatiemomenten plaatsgevonden. Voor het opstellen van de Bouwstenennota is een groot aantal stakeholders geconsulteerd en bij de inhoudelijke verdieping zijn openbare 'Talks of the town' bijeenkomsten georganiseerd. Rond de hoofdkeuzes zijn online webinars gehouden en dialogen gevoerd met diverse stakeholders en belangenorganisaties. Natuurplein de Baronie is bij al deze momenten uitgenodigd en/of betrokken geweest. Inspraak op het MER is mogelijk zodra dit met de Ontwerp Omgevingsvisie ter inzage ligt.

2.5 Zienswijze Veiligheidsregio West-Brabant

De Veiligheidsregio MWB heeft Kernwaarden benoemd die raakvlakken heeft met de thema's uit de MER en Omgevingsvisie. Is er op enige wijze een mogelijkheid om de kernwaarden te borgen in de MER en de omgevingsvisie van Breda.

Kernwaarden Veiligheidsregio's

1. Samen werken aan een veiligere leefomgeving;
2. Afstand tot de risico's vergroot de veiligheid;
3. Bebouwing en omgeving bieden bescherming;
4. Gebouwen en gebieden zijn snel en veilig te verlaten;
5. De omgeving maakt snel en effectief optreden van de hulpdiensten mogelijk;
6. Iedereen is bekend met de risico's en weet hoe te handelen als het mis gaat.
7. Mensen krijgen bij een crisis passende medische zorg.

Centraal in de Omgevingsvisie staat de kwaliteit van leven. Deze waarde staat voorop bij zowel 'Sterk Breda' als 'Veerkrachtig Breda'. Daarin zijn de meeste van bovenstaande kernwaarden verweven, hoewel niet altijd expliciet benoemd.

Het aspect veiligheid komt daarbij langs verschillende lijnen aan de orde. Onder 'Gezond leefmilieu' is externe veiligheid één van de aspecten waar we voor zorgen. Daarnaast krijgt veiligheid aandacht bij het onderdeel 'Vitale omgeving'.

2.6 Zienswijze Provincie Noord-Brabant

Geen opmerkingen

Ter kennisgeving aangenomen.

2.7 Zienswijze Gemeente Moerdijk

Wij hebben de stukken bekeken en de belangen van de gemeente Moerdijk worden hierin niet geraakt. Wij hebben dan ook verder geen inhoudelijk opmerkingen op dit stuk.

Ter kennisgeving aangenomen.